

Domáci glasovi

St. 136

Lienz, sobota 13. julija 1946.

Leto 2.

NEOBDELANA ZEMLJA

Medtem ko se najvplivnejše osebe kot predsednik Truman, bivši predsednik Hoover in neumorni ravnatelj UNRRA La Guardia, z vsemi silami trudijo, da bi mobilizirali še preostale agrarne prosviške, je bilo mogoče, da so v prvih mesecih t.l. morali v Argentini kuriti s pšenico in koruzo, da bi izpolnili primanjkljaj zaradi premajhnega uvoza premoga in zemeljskega olja. Nič manj grozteskne in obenem vznemirljive so razne vesti, ki prihajajo sedaj iz Baltika, iz Poljske in deloma tudi iz Češkoslovaške.

"Daily Herald" je prinesel pred 1 mesecem vest, da so med Revalom, Rigo in Königsbergom velike površine zemlje neobdelane. Še slabši je položaj v Poljski, kjer je 2 in pol milijona ha zemlje popolnoma neobdelane in kjer, kot izgleda, nikdo ne misli na to ali pa ni zmožen, da bi to ogromno površino, ki je velika skoro kot tretjina Avstrije zopet privedla do tega, da bi se uporabila za poljedelstvo. Dpisniki angleških časopisov, ki so v zadnjih tednih obiskali pokrajine v Šleziji, Pomorjanski in Wartelandu, katere je zapustilo nemško prebivalstvo, soglasno javljajo, da čisto niso po cele km srečali niti enega človeka. Tudi tam, kamor so dospeli priseljenci iz vzhodnih ozemelj, ki so bila ločena od Poljske vladajo več ali manj zmedene razmere. Majnka semen, živine in orodja pa očitno tudi ljudi, ki bi poznali moderno poljedelstvo. V Pomorjanski je bilo ugotovljeno, da je 6.000 kmetij popolnoma zapuščenih in da so polja, ki jim pripadajo popolnoma neizrabljena.

To pojasnjuje fantastično visoko številko 2 in pol milijonov ha zemlje, zemlje, ki je bila še pred enim ali dvema letoma veliko uporabljena za gojenje rži in krompirja. Ako računamo ne preveč visoki donos na 1 ha v Poljski za rž 1.14 tone in 11 ton krompirja potem pomeni, da izpade pri žetvi na Poljskem 2.85 milijona ton rži in če računamo krompir, nič manj kot 27 in pol milijona ton. Pripomniti je treba, da je znašala celokupna poljska proizvodnja rži 5.2 do 6.1 in krompirja 21 do 27 milijonov ton. Praznina, ki nastane z neobdelovanjem prej dobro obdelane zemlje, mora prinesiti pogubne posledice za oskrbo dežele, ki je v prejšnjih letih težko izhajala s svojimi pridelki. Istočasno pa nastane na ta način primanjkljaj, ki na občuten način obtežuje ves prehrambeni prozračni Evrope, z ozirom potrebe uvoza na Poljsko. Pri tem je važno, da so tako v Wartelandu kot v pokrajini Naret še vedno ozemlja, ki so opuščenirana in so za to zaenkrat nesposobna za obdelovanje. Drugod pa so s pobujenjem min že zelo napredovali in tako so velike pokrajine v Sp.Šleziji in ob Sp. Visli pripravljene za masovno uporabo traktorjev.

Tudi v Češkoslovaški, t.j. v deželi, ki je bila prej preveč na obdelovanje na zelo visoki stopnji, niso mogli letos obdelati več tisoč ha zemlje, ker ni dovolj delovnih moči. Z ene strani nemško prebivalstvo, ki je prebivalo v Sudetih, z druge strani pa je veliko premajhno število Čehov, ki so se doselili iz notranje države, da bi popolnoma obdelali zapuščenca zemljišča. Razen tega pa

posebno v Sudetih zahtevata nerodovitna zemlja in ostro podnebje potrebo po večjem številu delovnih moči, da bi se mogla doseči množina pridelkov na 1 ha, ki bi se mogla meriti z množino v mnogo rodovitnejših krajih Osrednje Češke.

Med največja nasprotja današnjega sveta, ki je vržen s tira spada dejstvo, da velike površine do sedaj dobro obdelane zemlje ostaja neobdelane ali da se v najboljšem slučaju uporabljajo kot pašniki, medtem ko sledi ena konferenca za drugo, ker se ne ve, kako bi premostili praznino med potrebo Evrope po uvozu in zmožnostjo izvoza onih držav preko morja, ki imajo previšek v žitu. Pravijo, da bo Organizacija Združenih narodov ustanovila v 1.1947 prehranjevalno organizacijo z izvršno močjo. Tej organizaciji gotovo ne bo manjkalo prilike za udejstvovanje in za iskanje pravice. Toda svet je postal na splošno črnogled. ("Die Presse" od 22.VI. 1946.)

NASELITEV V AVSTRALIJO

Pred kratkim smo pisali, kakšni so izgledi za naselitev v raznih ameriških državah. Ko si v pričakovanju svoje bodoče usode ogledujemo posamezne države z ozirom na možnost naselitve, si danes ogledjmo še Avstralijo.

Avstralija ima namen izvesti na svojem področju naselitev na veliko. Padajoče število naravnega prirastka in redka naselitev delata bele priseljence dobrodošle goste. Predeli, kjer se da prebivati - precejšen del Avstralije je brez vode, da ga ni mogoče naseliti - morejo po zadnjih podatkih sprejeti 20 milijonov ljudi. Pred to vojsko je na teh predelih prebivalo le 7 milijonov ljudi. Gostota je znašala 1,6 na km².

To pa ne pomeni, da naseljevanje ne bo naletelo na nobeno težavo. Predvsem se po vsej verjetnosti ne bo začelo z naseljevanjem prej kot čez dve leti. Prej morajo namreč zaposliti odpuščene avstralske vojake, sezidati stanovanjske hiše in zgraditi dovoljno število transportnih ladij. Izjemo bo verjetno tvorilo le določeno število kvalificiranih obrtnikov, ki bodo potrebni pri graditvi stanovanj, in družine, oziroma družinski člani oseb, ki že prebivajo v Avstraliji. Ti se bodo lahko popeljali v Avstralijo že preje. Zaradi tehničnih ozirov bo letna kvota določena le na 70.000 priseljencev. Ta kvota bo skupaj z naravnim porastkom tvorila letni porast 2%, kar je največja možna ekspanzivnost, ki jo avstralsko gospodarstvo zmore.

V prvi vrsti pridejo za naselitev v pošteve državljani britanskega imperija. V teku so pogajanja o sprejemu britanskih vojakov, ki bi se želeli zastopj prepeljati v Avstralijo. Verjetno je, da bodo tudi poljske vojake zastopj prepeljali tja, ali jim pa vsaj nudili izredno znižanje pri voznini.

Vsak zdrav človek bele rase, celo brezdržavljan, ki je posten in ki nudi jamstvo, da ne bo padel javnosti v breme, ima možnost naselitve v Avstraliji. Najrajši sprejmejo mlade družine, ki imajo prednost pred samci in starejšimi ljudmi. Posebno zaželjeni so otroci v šolski in predšolski dobi. V teku prihodnjih 50 let namerava Avstralija sprejeti 50.000 sirot naravnost iz Vel. Britanije, kakor tudi iz drugih evropskih držav. Tudi sirote iz neprijateljskih držav bo sprejela. Tem otrokom bo posvečala posebno skrb, kar bo tem lažje, ker so tako državne ljudske, srednje in tehnične šole popolnoma brezplačne. Za akademike je pa izredno veliko stipendiranih mest.

Avstralija je dežela prostosti, verske strpnosti. Največ je tam anglikancev, na drugem mestu so katoličani. Do pred kratkim so domačini vse nebritance nekoliko postrani gledali.

Kakšne poklice bi Avstralci najrajši dobili: predvsem kvalificirane obrtnike, ki bi pomagali pri postavitvi stanovanjskih zgradb. Potrebujejo namreč 20.000 novih hiš. Prav tako potrebujejo ogromno število poljskih delavcev, ker jih tam silno primanjkuje. Avstralska vlada ni naklonjena priseljencem, ki bi se želeli naseeliti na lastno posestvo, dokler se dobro ne spoznajo s krajevnimi razmerami in podnebjem. Dobiti je mogoče farme od 200 arov navgor na dolgoletna odplačevanja. Kar se tiče prostih poklicev in uradništva, zadeva še ni urejena, vendar avstralske oblasti zagotavljajo, da bodo vsi priseljenci, ki bodo prišli v Avstralijo s potrebnim dovoljenjem dobili primerno zaposlitev in sredstva za vzdrževanje.

Avstralsko državljanstvo je mogoče dobiti po 5 letih bivanja v Avstraliji. Izgubi se pa, če kdo biva nepretrgoma 7 let zunaj dežele.

Obvezen je 44 urni teden. Plače ureja država in najnižja plača nekvalificiranega delavca znaša toliko, da mu po odbitku stroškov za stanovanje in hrano, ostane še 7.17 šilinga(angl.) dnevno. Ta vsota zadostuje za vzdrževanje družine s 3 otroci. Poleg tega pa se dobiva za vsakega drugega in še naslednje otroke do 16 let po 5 šilingov na teden za vsakega otroka. Davki so razmerno manjši kakor v Vel. Britaniji. Najnižji dohodninski davek pri letnem zaslužku 250 funtov znaša 35 pensov od funta. Pri večjih dohodkih se lestvica nekoliko zviša.

Sedaj stane potovanje v Avstralijo od 70 - 130 funtov šterlingov. Vožnja po morju bodisi skozi Suez ali okrog Afrike traja dober mesec. Osebna prtljaga do 50 kg je brezplačna. Dva otroka se peljeta za eno odraslo osebo. Družina, ki ima n.pr. starše in 4 otroke, more vzeti s seboj le 10 funtov, ves drugi denar je mogoče nakazati v Avstralijo potom banke. Nerodno pa je to, da denarja prinesenega v Avstralijo, ni mogoče prinesiti nazaj.

Obletnica posvečenja našega škofa

Jutri je obletnica posvečenja prevz.g.dr.Gregorija Rožmana v škofa. Skušajmo se ob tej priložnosti poglobiti v misel: kaj nam je škof.

Če bi hoteli popolnoma doumeti, kaj je katoliški škof, spoznati veličino njegovega poslanstva ter pretehtati pomen njegove službe, bi morali doumeti Kristusa in njegovo delo.

Zakaj katoliški škof nadaljuje Kristusovo delo.

Trojna je bila Kristusova služba: učeniška, duhovniška in kraljevska. Kot najvišji prerok in učitelj je Jezus Kristus človeštvu najpopolneje razodel Boga ter s tem prinesel otemnelemu razumu lek zoper nevednost in zmoto. Kot kralj je dal ljudem zapovedi in prinesel oslabei človeški volji zdravilo zoper greh. Kot najvišji duhovnik pa nas je z darivijo samega sebe otel nesreče večnega pogubljenja ter nam pridobil neskončnih zakladov milosti za vse čase.

Čudovito delo odrešenja je mogel izvršiti le Kristus, učlovečeni božji Sin. Da pa bodo mogli biti vsi narodi do konca sveta deležni sadov njegovega odrešenja, je Zveličar ustanovil sv. Cerkev, po kateri se nadaljuje njegovo zveličavno delo.

Cerkev dela ras to, kar je delal Kristus in kar bi delal danes, ko bi bil še v človeški podobi med nami. Kar je Kristus pred 1900 leti delal v eni deželi le nekaj let, to dela po sv.Cerkvi po

vsem svetu in vseh časih. Cerkev je naprej živeči Kristus na zemlji.

A kdo v Cerkvi vrši trojno Kristusovo službo: učeniško, duhovniško in kraljevsko? Kdo je nadaljevalec Kristusovega dela, nosilec njegove oblasti ali avtoritete?

V prvi Cerkvi so bili to apostoli. Še preden je Kristus Cerkev ustanovil, je izmed svojih učencev izbral dvanajstoroico, ki jo je posebej učil in vzgajal; te učence je imenoval apostole. Pred svojim vnebohodom je nanje prenesel svojo moč in oblast z naročilom, naj nadaljujejo njegovo delo med ljudmi.

"Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem" (Jan 20, 21). "Pojdite torej in učite vse narode; kršćujte jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha in učite jih spolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal; in glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta" (Mt 28, 19, 20).

Apostoli so to naročilo izpolnili in si po pričevanju sv. pisma postavili naslednikov, ki naj njih delo nadaljujejo do konca sveta" Ti nasledniki so - kot nam svedoči tudi cerkvena zgodovina - nešteti škofje svete Cerkve v dolgi in nepretrgani vrsti.

Škofje s papežem na čelu tvorijo cerkveno načelstvo, hierarhijo. Apostole nasledujejo v oblasti in moči, v časti in dostojanstvu, v dolžnostih in bremenih. Vse, kar je Kristus govoril apostolom, velja prav tako njih naslednikom: naročila in obljube. Škofovstvo je temelj, na katerem stoji Kristusova Cerkev. Brez tega temelja si Kristusove Cerkve ne moremo misliti. In kakor Cerkev po Kristusovi obljubi ostane do konca sveta, prav tako v njej trajno ostanejo škofje z rimskim škofom, papežem, na čelu.

S tem pa je že vse povedano. Škofje nadaljujejo Kristusovo delo in njegovo poslanstvo do konca sveta; škofje so naši učitelji in vladarji, škofje so naši veliki duhovniki.

Bodimo Bogu hvaležni, da nam je dal v teh časih tako velikega moža za škofa, in molimo zanj, naj mu Bog lajša težave begunskega življenja!

- :: -

DE VALERA NE ZAUPA ZDRUŽENIM NARODOM. - Irski min. predsednik De Valera je izjavil v zbornici ob priliki glasovanja za zadnje prispevke Irske staremu Društvu narodov, da Irska ne bo prosila za pristop k Združenim narodom, dokler ne bodo podpisali mirovni pogodbe. Zatrdil je, da Združeni narodi ne zadovoljujejo ter da so s stališča majhnih narodov še manj kakor Društvo Narodov. De Valera je dodal, da priznava, da morajo velike sile staviti na razpolago silo za ohranitev moči zakona ter da je zato naravno, da si hočejo pridržati velik del v nekaterih vprašanjih življenjskega interesa, toda majhni narodi imajo potrebo po odločnejšem jamstvu ter varnosti kakor veliki. Majhen narod, ki bi bil sosed velikemu ter se temu uprl, bi bil

uničen že prej, preden bi prišla kakršna koli pomoč in bi ga lahko pustili samega v stiski, kakor se je to zgodilo za časa starega Društva narodov.

AMERIČANI ZAPLENILI SOVJETSKO LETALO. - Ameriška obveščevalna služba v Nemčiji javlja, da so ameriške zasedbene oblasti zabile neko sovjetsko letalo, ki je s polnim bencinskim tankom pristalo na polju v bližini Wiltenburga, 65 km jugovzhodno od Frankfurta. Neki nemški občividec je izjavil, da je videl, da sta iz letala izstopila dva moška, ki pa sta se takoj oddaljila. Imela sta dva kovčega. Načelnik vojaške policije 3. ameriške armade je izjavil, da sta prispeli na področje dve neidentificirani osebi. ("Glas zaveznikov" 6.7.46.